

DECIZIE

03 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru
Ion Druță
Mariana Pitic

examinînd recursurile declarate de către Soloviov Anatoli și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Soloviov Anatoli împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Doroftei Igor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Soloviov Anatoli și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 aprilie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 16 decembrie 2014, Soloviov Anatoli a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 09 ianuarie 2005 la intersecția șoselei Hîncești cu str. Hîncești a fost lovit de automobilul de marca BMW-320i cu numărul de înmatriculare C JT 316, la volanul căruia se afla proprietarul Avgust Andrei. În a patra instanță de judecată de examinare a cauzei penale, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 1a-399/08 din 17 aprilie 2008, a fost pronunțată hotărîrea de încasare din contul lui Avgust Andrei în beneficiul victimei Soloviov Anatoli a prejudiciului moral în valoare de 50 000 lei.

Susține că la 06 februarie 2009, la Oficiul de executare Rîșcani mun. Chișinău, la locul de domiciliul permanent a lui Avgust Andrei, mun. Chișinău, bd. Moscova, 14/1, apartamentul 89, în temeiul cererii sale a fost intentată procedura de executare nr. 7-107/09 privind executarea silită a titlului executoriu al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008, emis în temeiul deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 1a-399/08 din 17 aprilie 2008, însă din partea executorului

judecătoresc Aramă Viorel nu au fost întreprinse careva acțiuni reale în vederea executării documentului executoriu menționat.

Drept urmare, la 30 septembrie 2009 a depus acțiune la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău în scopul de a obliga Oficiul de executare Rîșcani mun. Chișinău să execute titlul executoriu al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008 și de a-i aplica amendă executorului judecătoresc Aramă Viorel pentru neexecutarea hotărîrii judecătorești și pentru refuzul de a da răspunsuri la cererile sale, însă prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr. 2-1069/10 din 22 martie 2010, i-a fost respins dreptul de a solicita executarea titlului executoriu nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008 și dreptul de a primi răspunsuri la cererile sale de la Oficiul de executare Rîșcani mun. Chișinău, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1490/10 din 04 august 2010 această hotărîre a fost menținută.

La fel, menționează că la data de 30 iunie 2009, la cererea debitorului Avgust Andrei titlul executoriu a fost transmis la domiciliul bunicii acestuia, domiciliată pe str. Roguleni 25, mun. Chișinău, la Oficiul de executare Centru mun. Chișinău, ceea ce este ilegal, întrucît domiciliul permanent a lui Avgust Andrei este în apartamentul nr. 89 din bd. Moscovei 14/1, mun. Chișinău și bunurile acestuia se află anume la adresa respectivă.

La data de 10 august 2009 la Oficiul de executare sectorul Centru mun. Chișinău a fost intentată procedura de executare nr. 16-673/09.

Însă în temeiul cererii a lui Avgust Andrei, de deblocare a contului său bancar, unde el a indicat locul său de muncă, și anume firma „Agapedia”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, 51 A, Oficiul de executare Centru, mun. Chișinău la data de 14 decembrie 2009 a remis titlul executoriu Oficiului de executare din sectorul Rîșcani mun. Chișinău, ceea ce contravine legii, întrucît suma de 50 000 lei nu se supune încasării din cîștigul debitorului și nici nu v-a fi încasată sub forma unor plăți periodice.

Afirmă că la Oficiul de executare Rîșcani mun. Chișinău a fost intentată procedura de executare nr. 9-1/10 și la data de 18 ianuarie 2010 titlul executoriu a fost iarăși remis Oficiului de executare Centru mun. Chișinău, întrucît nu a fost stabilit locul de muncă exact al debitorului.

Indica că Oficiul de executare Rîșcani mun. Chișinău a căutat numai locul de muncă al debitorului, și anume în cadrul firmei „Agapedia”, alte acțiuni de căutare a bunurilor debitorului nefiind întreprinse și nici executarea titlului executoriu nr. 1-13/07 (1a-399/08) nu a fost efectuată.

De asemenea, mai susține că la 19 martie 2010, a fost intentată procedura de executare nr. 16-225/10 la Oficiul de executare Centru mun. Chișinău, unde după 13 luni de la intentarea procedurii de executare privind încasarea de la Avgust Andrei a sumei de 50 000 lei în beneficiul său, au fost întreprinse numai unele acțiuni de căutare a bunurilor debitorului Avgust Andrei.

Și doar la data de 19 aprilie 2010, după 14 luni de la intentare a procedurii de executare, a fost încasată prima sumă în contul executării hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2008, în mărime de 1767,02 lei.

La 04 martie 2011, titlul executoriu a fost transmis executorului judecătoresc privat Doroftei Igor, care a intentat procedura de executare nr. 064-493/11 și a solicitat achitarea unor acte de executare a titlului executoriu în sumă de 955 lei și în sumă de 205 lei, pe care le-a achitat.

Relatează reclamantul că la data de 31 mai 2011 executorul judecătoresc Doroftei Igor a emis încheierea nr. 064-493/11, unde a calculat penalitatea pentru neexecutarea hotărîrii judecătorești, calcule care au fost contestate la Judecătoria Centru mu. Chișinău de către creditor și debitor.

Iar, prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 27/10-248/11 și nr. 27/10-256/11 din 07 februarie 2012 calculele penalității lui Avgust Andrei au fost recunoscute legale, însă hotărîrea a fost atacată la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1144/12 din 09 octombrie 2012 a fost casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 februarie 2012 și pronunțată o nouă hotărîre de recunoaștere a calculelor executorului judecătoresc Doroftei Igor și ale debitorului Avgust Andrei ilegale, iar ale creditorului Soloviov Anatoli legale.

La fel, menționează că la 22 noiembrie 2012, a fost depusă cerere către executorul judecătoresc Doroftei Igor în temeiul deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1144/12 din 09 octombrie 2012 de a executa titlul executoriu al Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) și în temeiul art. 24 Cod de executare și art. art. 619, 585 și art. 586 alin. (4) Cod civil, a efectua calculele penalității la situația din 01 decembrie 2012 și de a notifica debitorul Avgust Andrei despre hotărîrea judecătorească, precum și despre măsurile de executare a hotărîrii judecătorești, la care executorul judecătoresc Doroftei Igor a refuzat să recunoască faptul că executarea titlului executoriu al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2012, trebuie realizată în strictă conformitate cu art. 24 Cod de executare și art. art. 619, 585 și art. 586 alin. (4) Cod civil.

Astfel, relatează reclamantul că la data de 20 decembrie 2012 a depus o cerere de chemare în judecată în scopul contestării hotărîrii executorului judecătoresc Igor Doroftei din 22 noiembrie 2012, prin care a refuzat executarea deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1144/12 din 09 octombrie 2012, pe marginea căreia Judecătoria Centru mun. Chișinău a pronunțat hotărîrea nr. 2-2014/13 din 19 februarie 2013, care a fost atacată la Curtea de Apel Chișinău în ordine de recurs.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-638/13 din 21 mai 2013 cauza a fost remisă spre rejudecare în prima instanță, iar prin hotărîrea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, acțiunea sa a fost respinsă, soluția în acest sens fiind menținută și prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-311/14 din 18 iunie 2014.

Prin urmare, apreciază că prin decizia Curții de Apel mun. Chișinău nr. 2r-311/14 din 18 iunie 2014, instanța de judecată a recunoscut că nici decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1144/12 din 09 octombrie 2012 și nici încheierea executorului judecătoresc Doroftei Igor nr. R064-182/13 din 03 iulie 2013 nu sunt executorii, precum și faptul că în temeiul încheierii nr. R064-182/13 din 23 iulie 2013 debitorul Avgust Andrei a executat titlul executoriu al Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08).

În astfel de circumstanțe, consideră reclamantul că nici emiterea încheierii Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 2-1536/09 din 01 iunie 2010 privind aplicarea sechestrului asupra apartamentului nr. 89 din bd. Moscova 14/1, mun. Chișinău, nici eliberarea titlului executoriu nr. 2-1536/09 din 01 iunie 2010 și nici intentarea procedurii de executare de către executorul judecătoresc Doroftei Igor nr. 064-690/11 din 09 martie 2011, nu au favorizat executarea mai rapidă a titlului executoriu al Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008, întrucât

din momentul intentării procedurii de executare nr. 064-690/11 privind aplicarea sechestrului asupra apartamentului nr. 89 din bd. Moscova 14/1, mun. Chișinău pînă la pronunțarea încheierii de către executorul judecătoresc Doroftei Igor nr. 064-289/12 din 26 noiembrie 2012 de încetare a procedurii de executare a titlului executoriu al Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008 a trecut 1 an și 8 luni.

Afirmă că a fost lipsit de dreptul la protecție juridică eficientă contra efectelor infracțiunii, ceea ce nu i-a permis victimei în urma acțiunilor ilegale a lui Avgust Andrei să beneficieze de ajutor medical calificat necesar și suficient, la momentul de urgență necesitate, care depășește limita prevăzută de polița de asigurare medicală, în rezultatul cărui fapt a devenit invalid de gradul 2, fiindu-i astfel pricinuite și suferințe fizice, etice și morale de lungă durată, alergînd pe la instanțe în căutarea adevărului, compasiunii, îndurării și a ajutorului pentru încasarea mai rapidă a prejudiciului moral cauzat în rezultatul acțiunilor ilegale a lui Avgust Andrei.

În această ordine de idei, invocă că fiind invalid de gradul II cu diagnoza contuzie cerebrală gravă, în loc să se trateze, fără de a avea mijloace pentru tratament, învingînd suferințele fizice și morale, a fost nevoit să facă cunoștință de legi și în nenumărate rînduri să se adreseze în instanța de judecată și instanțele de executare numai cu un scop, de a sili executarea titlului executoriu al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008, ceea ce îi permite să solicite repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești în mărime de 200 000 lei, considerînd-o compensație echitabilă pentru prejudiciul cauzat de către stat.

Solicita compensarea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008, în valoare 200 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 aprilie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului a lui Soloviv Anatoli la executarea în termen rezonabil a titlului executoriu nr. 1-23/07 din 17 aprilie 2008 cu privire la încasarea de la Avgust Andrei în beneficiul lui Soloviov Anatloi a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM în beneficiul lui Soloviov Anatoli cu titlu de prejudiciu moral suma de 20 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015, au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și Soloviov Anatoli și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 aprilie 2015.

La 05 aprilie 2016, Soloviov Anatoli a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral, precum și compensarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată în mărime de 240 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerînd-o neîntemeiată, fiind emisă fără a se expune asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Astfel, indică recurentul că a fost emisă o hotărîre incorectă în fond, fiind injust diminuată mărimea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului său la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

Relevă că prin refuzul instanțelor de judecată de a aplica măsurile de asigurare a acțiunii nu a putut fi executată hotărîrea, prin care a fost dispusă încasarea în beneficiul său a prejudiciului cauzat, din motivul lipsei surselor pentru executarea hotărîrii.

Mai mult ca atît, susține că intentarea procedurii de executare a avut loc la data de 06 februarie 2009, intimatul invocînd greșit că procedura a fost intentată la 15 martie 2010, astfel pe parcursul a 13 luni din partea executorilor judecătorești nu a fost întreprinsă nici o acțiune în vederea executării titlului executoriu nr. 1-13/07 din 17 aprilie 2008.

Afirmă că nici prin înaintarea unei cereri în judecată împotriva executorului judecătorec nu a fost asigurată executarea documentului executoriu.

Insistă că în procedura de executare în cauză nu a fost efectuată nici o acțiune în vederea executării cît mai rapide a titlului executoriu din inițiativa proprie a executorilor judecătorești.

Concomitent invocă că decizia instanței de apel nu corespunde practicii judiciare a Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauze similare privind neexecutarea în termen rezonabil a hotărîrilor judecătorești.

La 07 aprilie 2016, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă ca tardivă sau emiterea unei încheieri de încetare a procesului în temeiul art. 265 lit. b) CPC.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, astfel cu referire la prevederile art. 432 alin. (1) lit. b) CPC, a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

Susține că concluzia admiterii unei interpretări eronate de instanța de apel rezidă în faptul, că într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis deja o hotărîre judecătorească rămasă irevocabilă.

Mai menționează că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției al RM și anume asupra termenului prescris de înaintare a acțiunii în judecată de către reclamant.

În acest sens, cu referire la prevederile art. 3 alin. (3) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, menționează că cererea de chemare în judecată, urma a fi depusă în termenul de 6 luni, calculat de la 23 iulie 2013, însă aceasta a fost înregistrată în 16 decembrie 2014, adică peste termenul de 6 luni expres prevăzut de lege.

Consideră că expirarea termenului legal în interiorul căruia poate fi înaintată o acțiune nu duce la încetarea dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acțiunii civile.

Mai mult ca atît afirmă că omiterea termenului de prescripție este o sancțiune impusă de lege reclamantilor pentru pasivitatea sa față de respectarea termenului de prescripție.

Respectiv, opunerea termenului de prescripție revendicărilor înaintate, anihilează necesitatea examinării pretențiilor înaintate, astfel încît reclamantul urmează a fi sancționat de legislație prin stingerea elementului de protecție juridică a dreptului său material.

Totodată, invocă că reieșind din raportul nr. R064-182/13 din 10 februarie 2015 a executorului judecătoresc Igor Doroftei, s-a constatat că executorul judecătoresc Doroftei Igor corect a încetat procedura de executare intentată în temeiul documentului executoriu nr. 1-13/07 din 17 aprilie 2008.

Or, documentul executoriu a fost executat corespunzător, iar creditorul-recurent Soloviov Anatoli a primit efectiv satisfacția ce rezultă din hotărârea judecătorească adoptată, primind la 25 iunie 2014 de la contul executorului judecătoresc, conform delegației nr. 44 din 25 iunie 2014, suma în mărime de 33 082,70 lei.

La 26 mai 2016, Soloviov Anatoli a depus referință la recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM, prin care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și a solicitat respingerea lui, cu admiterea recursului declarat de către dânsul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 10 decembrie 2015 a fost recepționată de către Soloviov Anatoli la 08 februarie 2016 (f. d. 204) și de către Ministerul Justiției al RM la 09 februarie 2016 (f. d. 209).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții Soloviov Anatoli și Ministerul Justiției al RM s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 05 aprilie 2016 și respectiv la 07 aprilie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

La caz, se constată că Soloviov Anatoli, făcând uz de noul remediu intern, în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, prin acțiunea formulată a solicitat constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare în mărime de 200 000 lei.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea admiterii parțiale a acțiunii, constatând încălcarea dreptului a lui Soloviov Anatoli la executare în termen rezonabil a titlului executoriu nr. 1-23/07 din 17 aprilie 2008, privind încasarea de la Avgust Andrei în beneficiul lui Soloviov Anatoli a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, dispunând încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM în beneficiul lui Soloviov Anatoli, cu titlu de prejudiciul suma de 20 000 lei, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Instanța de recurs constată că, atât prima instanță cât și instanța de apel, având în susținere prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, corect au ajuns la concluzia temeiniciei pretenției cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil la executarea hotărârilor judecătorești.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs remarcă că Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Respectiv, cerința Convenției ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanței precum și exercitarea căilor de atac.

Și prevederile art. 2 alin. (1) și (2) a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, indică că orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta Lege și de legislația procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Din conținutul raportului motiva prezentat de către executorul judecătoresc Doroftei Igor se constată că la 15 martie 2010 prin încheierea Oficiului de executare Centru mun. Chișinău DE MJ, a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu nr.1-13/07 din 17 aprilie 2008 emis de Judecătoria Centru mun. Chișinău privind încasarea de la Avgust Andrei a.n.1985 cu viza de reședință în ap. 89 din bd. Moscovei 14/1, mun. Chișinău, dom. str. Roguleni 25, mun. Chișinău în beneficiul lui Soloviov Anatolii a daunei morale în mărime de 50 000 lei.

În termenul acordat pentru executarea benevolă - 15 zile, datoria nu a fost achitată de către debitor.

La 19 martie 2010, a fost emisă încheierea privind asigurarea executării documentului executoriu, fiind expediată spre executare instituțiilor competente, potrivit informațiilor cărora, debitorul nu avea înregistrate careva bunuri mobile sau imobile, restricții și interdicții aplicându-se la fondarea unor întreprinderi și în eliberarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova.

Totodată, la 19 aprilie 2010 și la 20 aprilie 2010, 28 mai 2010 la contul oficiului de executare, au parvenit mijloace bănești în mărime de 500 lei, 500 lei și respectiv, 1767,02 lei, încasați prin incaso.

La 12 mai 2010 și 08 iunie 2010 prin telegramă, creditorul a fost citat pentru primirea sumei, în total de 2767,02 lei, eliberate lui Soloviov Anatoli la 17 iunie 2010.

Ulterior, mijloacele bănești au parvenit la contul oficiului: la data de 29 iunie 2010 - 500 lei, la 27 iulie 2010 - 500 lei, 29 iulie 2010 - 500 lei.

Prin demersul Oficiului de executare din 25 mai 2010, la cererea creditorului, sa

solicitat aplicarea în privința debitorului Avgust Andrei a interdicției de a părăsi țara, demersul, fiind admis prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23 august 2010.

În rezultatul reorganizării sistemului de executare, conform Legii nr.113 din 17 iunie 2010, procedura de executare a documentului executoriu nominalizată a fost transmisă executorului judecătoresc Doroftei Igor.

Astfel, executorul judecătoresc Doroftei Igor, preluând această executare a citat debitorul Avgust Andrei la birou său, el fiind obligat repetat la 01 aprilie 2011 să execute documentul executoriu nominalizat.

La 17 mai 2011 debitorul a depus în contul executorului judecătoresc Doroftei Igor – suma de 20 000 lei, tot, la această dată, creditorul fiind citat pentru ridicarea mijloacelor bănești, în sumă totală de 21500 lei.

La 20 mai 2011 între creditorul Soloviov Anatoli și debitorul Avgust Andrei a fost efectuată procedura de conciliere, iar conform procesului-verbal, debitorul sa obligat să achite datoria, integral, în termen de 6 luni, până la 20 noiembrie 2011.

La 23 mai 2011 la cererea creditorului, executorul judecătoresc a solicitat, repetat, instanței de judecată aplicarea față de debitor a interdicției de părăsire a țării, demers admis prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 iunie 2011.

La 30 mai 2011, în temeiul art.24 Codului de executare, art.619 Cod civil, la cererea creditorului Soloviov Anatoli, executorul judecătoresc a calculat dobânda de întârziere a executării documentului executoriu de către debitor, încasând de la Avgust Andrei suma de 28 686,81 lei, pe perioada 17 aprilie 2008 – 31 mai 2011, care ulterior a fost contestată, atât de debitorul Avgust Andrei cât și de creditorul Soloviov Anatoli.

La 01 iunie 2011 în privința debitorului a fost constatată contravenția prevăzută de art.318 Cod contravențional, procesul-verbal de constatare fiind expediat Judecătoriei Centru mun. Chișinău, care în rezultatul examinării la 02 august 2011 a dispus încetarea procesului contravențional în privința lui Avgust Andrei, în legătura cu lipsa contravenției, instanța constatând că, la acel moment debitorul achitase deja suma de 32500 lei, și nu se eschiva de la executare.

La 15 iunie 2011 creditorul Soloviov Anatoli a primit conform delegației nr.49 - suma în mărime de 21500 lei.

La 17 iunie 2011 și 20 iulie 2011, debitorul Avgust Andrei a depus în contul executorului judecătoresc Doroftei Igor - în total suma de 10000 lei, câte 5000 lei lunar, creditorul ridicând aceste mijloace bănești la 12 august 2011.

La 21 septembrie 2011 debitorul Avgust Andrei a depus în cont suma de 5000 lei, aceasta fiind ridicată de creditor la 23 septembrie 2011.

La 10 ianuarie 2012 debitorul a depus în cont suma de 4500 lei, aceasta fiind ridicată de creditor la 30 ianuarie 2012.

Potrivit raportului executorului judecătoresc s-a mai stabilit că, la 07 februarie 2012 prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău recursul debitorului asupra încheierii executorului judecătoresc din 30 mai 2011 privind calcularea dobânzilor de întârziere a fost admis, iar cererea creditorului Soloviov Anatoli a fost respinsă.

La 30 mai 2012 debitorul a depus în cont suma de 1500 lei, care a fost ridicată de creditor la 16 august 2012.

La 12 septembrie 2012 debitorul a depus în cont suma de 3000 lei, fiind ridicată de creditor la 12 septembrie 2012.

La 09 octombrie 2012 prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost casată

hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 07 februarie 2012, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care cererea lui Soloviov Anatoli a fost admisă, recalculată suma dispusă spre încasare prin mărirea cuantumului acesteia cu 850 lei, astfel, din contul lui Avgust Andrei urmând a fi încasată în beneficiul lui Soloviov Anatoli suma de 29 537,63 lei, modificată încheierea executorului judecătoresc din 31 mai 2012, prin modificarea cuantumului sumei dispuse spre încasare cu titlu de dobândă de întârziere la suma de 29 537,63 lei, iar, cererea lui Avgust Andrei privind anularea încheierii executorului Judecătoresc din 31 mai 2011 fiind respinsă.

La data de 22 noiembrie 2012 prin încheierea executorului judecătoresc sa dispus încasarea de la debitorul Avgust Andrei a sumei de 5881,70 lei, dintre care 750 lei cheltuieli de executare avansate, care urmau să fie restituite creditorului Soloviov Anatoli și 5131,70 lei, cheltuieli și onorariu executorului judecătoresc Igor Doroftei pe procedura de executare.

Prin hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 19 februarie 2013 a fost admisă r cererea lui Soloviov Anatoli cu anularea încheierii executorului judecătoresc din 22 noiembrie 2012.

Iar la 21 mai 2013 Curtea de Apel Chișinău a casat integral hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 19 februarie 2013 și a remis pricina spre rejudecare în fond, în aceeași instanță, însă în alt complet de judecată.

La data de 12 iunie 2013 debitorul Avgust Andrei a depus în cont suma de 33704,37 lei.

Prin încheierea executorului judecătoresc din 12 iunie 2013 de la debitorul Avgust Andrei a fost încasată suma în mărime de 8 953,76 lei, dintre care cheltuieli de executare în mărime de 1000 lei și 7 953,76 lei onorariul executorului judecătoresc Doroftei Igor din suma executată de 79 537,63 lei, cu restituirea creditorului Soloviov Anatoli a cheltuielilor de executare în sumă de 955 lei, avansate anterior.

La 13 iunie 2013 creditorul a fost citat pentru data de 19 iunie 2013 la biroul executorului judecătoresc pentru primirea mijloacelor bănești în mărime de 31 750,61 lei, constituite din: 732,98 lei - restanța d/ex. nr. 1-13/07 din 17 aprilie 2008; 1 480 lei - cheltuieli avansate, dintre care 955 lei, pr./ex. a d/ex. nr. 1-13/07 din 17 aprilie 2008 și 525 lei, pr./ex. a d/ex nr.2-1536/10 din 01 iunie 2010; și dobânzi de întârziere – 29 537,63 lei, conform deciziei Curții de Apel Chișinău nr.2r-1 144/12 din 09 octombrie 2012.

La 03 iulie 2013, în temeiul art.24 Codului de executare, art.619 Cod civil, la cererea creditorului, executorul judecătoresc a calculat dobânda pe întreaga perioadă de întârziere a executării documentului executoriu nr. 1-13/07 din 17 aprilie 2008, emis de Judecătoria Centru mun. Chișinău, din data de 17 aprilie 2008 până la 21 ianuarie 2013, ce constituia suma de 33 869,72 lei, din contul debitorului Avgust Andrei în beneficiul creditorului Soloviov Anatoli fiind încasată suma de 1 332,09 lei, ce constituia diferența dintre suma calculată în mărime de 30 869,72 lei și cea achitată de 29 537,53 lei (cuantumul sumei de 29537,63 lei fiind modificat prin decizia Curții de Apel Chișinău la 09 octombrie 2012).

La 23 iulie 2013, prin încheierea executorului judecătoresc, în temeiul art.83 lit. a) Codului de executare, procedura de executare intentată în baza documentului executoriu nr.1-13/07 din 17 aprilie 2008 emis de Judecătoria Centru mun. Chișinău, privind încasarea de la Avgust Andrei în beneficiul lui Soloviov Anatoli dauna morală în mărime de 50 000 lei, a fost încetată.

La 13 decembrie 2013 cererea de chemare în Judecată concretizată înaintată de Soloviov Anatoli împotriva lui Avgust Andrei privind contestarea actelor executorului judecătoresc Igor Doroftei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014 a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, în pricina civilă la cererea înaintată de creditorul Soloviov Anatoli împotriva debitorului Avgust Andrei, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei, privind anularea actelor executorului judecătoresc.

Iar la 25 iunie 2014 creditorul Soloviov Anatoli, a primit de pe contul executorului judecătoresc, conform deligației nr. 44 din 25 iunie 2014, suma în mărime de 33 082,70 lei.

În acest context, este incontestabil faptul că organul de executare investit cu această competență, în situația descrisă în speță, deși, a întreprins mai multe măsuri prevăzute de Codul de executare întru asigurarea executării documentului executoriu primit spre executare, însă, aceste măsuri nu sunt suficiente pentru a constata că dreptul recurentului Soloviov Anatoli la executarea în termen rezonabilă a hotărârii judecătorești irevocabile nu a fost încălcat, în condițiile în care mijloacele utilizate nu au suficiente și nu au atins rezultatul scontat.

Or, o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa bunurilor la debitor care ar putea fi urmărite sau existența la acesta a datoriilor scadente față de alți creditori ca scuză pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești irevocabile, mai mult că întârzierea de executare nu poate fi astfel, încât să prejudicieze esența dreptului protejat conform articolului 6 § 1 al Convenției (Imobiliare Saffi versus Italy [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V).

La acest capitol, se va menționa și Hotărârea CEDO din 29 noiembrie 2005, cererea nr. 15840/02 Grițco versus Moldova, în care Curtea reamintește, că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1, ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți.

Executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 (a se vedea *Hornsby versus Greece*, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997-11, p. 510, §40 și *Burdov versus Russia*, nr. 59498/00, §34, din 7 mai 2002).

Așa fiind, în speță este cert că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, n-a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile, ca urmare Soloviov Anatoli nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referea la încasarea unei sume considerabile, fapt ce incontestabil denotă că hotărârea adoptată în favoarea ultimului a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

Iar în aceste condiții, fiind evidentă încălcarea dreptului a lui Soloviov Anatoli la executarea în termen rezonabilă a hotărârii judecătorești, instanța de recurs relevă că perioada de referință care urmează a fi luată în considerație în speță constituie cea cuprinsă de la data nașterii obligației de executare, adică data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, încălcarea termenului de executare a cărei se pretinde, care este 17 aprilie 2008 și până la ziua adoptării încheierii de încetare a procedurii de executare, la caz până la 23 iulie 2013.

În conexiunea celor relatate, reieșind din perioada neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, care s-a constatat a fi una continuă, de caracterul obligației de executare, comportamentul autorității însărcinate cu obligația executării, precum și miza (interesul) pentru creditor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că cerința cu privire la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prevăzută de legislația internă, precum și de articolul 6 § 1 al Convenției, nu a fost respectată, împrejurări ce atestă corectitudinea soluției instanțelor de judecată cu privire la constatarea acestei încălcări.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele recurentului Ministerului Justiției al RM cu referire la faptul că prin admiterea constatării încălcării dreptului lui Soloviov Anatoli la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești instanțele de judecată au admis interpretări eronate a legii, deoarece se combat prin cele relatate mai sus.

Nu răstoarnă această concluzie nici invocarea recurentului Ministerului Justiției al RM cu referire la faptul că într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis deja o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă, deoarece prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-2739/14 din 10 decembrie 2014 la care face referire recurentul, a fost constatată încălcarea dreptului a lui Soloviov Anatoli la examinarea în termene rezonabile a cauzei civile înaintate la 20 martie 2009 împotriva lui Avgus Andrei cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier din 09 ianuarie 2005, ce atestă că este litigiul diferit decât cel care se află în curs de examinare.

În această ordine de idei este lipsită de suport legal și susținerea recurentului Ministerului Justiției al RM precum că Soloviov Anatoli a înaintat prezenta acțiune în judecată cu încălcarea termenului de 6 luni prevăzut de art. 3 alin.(3) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, care prevede că în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

Or, art. 277 alin.(1) lit. a) Cod civil, indică direct că cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit, iar, după cum rezultă din conținutul raportului prezentat de executorul judecătoresc Doroftei Igor, la 20 decembrie 2012, Soloviov Anatoli s-a adresat în instanță de judecată cu o cerere împotriva lui Avgust Andrei, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Doroftei Igor prin care a solicitat anularea actelor executorului judecătoresc.

Ulterior, la 05 august 2013, Soloviov Anatoli depunând și cerere suplimentară prin care a solicitat anularea inclusiv și a încheierii executorului judecătoresc nr. 64-182/213 din 23 iulie 2013 prin care a fost încetată procedura de executare a titlului executoriu nr. 1-13/07 (1a-399/08) din 17 aprilie 2008, care prin holtărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, a fost respinsă.

Astfel, în situația în care acțiunea în cauză a fost înaintată de către Soloviov Anatoli la 16 decembrie 2014, se constată că termenul de 6 nu a fost încălcat.

În aceste condiții argumentele Ministerului Justiției al RM în sensul enunțat nu pot servi temei de respingere a acțiunii înaintate de Soloviov Anatoli ca fiind depusă tardiv, deoarece în sensul normei enunțate, cursul prescripției se întrerupe, în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit.

Totodată, în cauză necesită a fi remarcate și prevederile art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, care expres indică că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Potrivit dispozițiilor art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Cu referire la prevederile enunțate, reieșind din specificul acțiunii și în virtutea competenței sale de a determina mărimea compensației pentru prejudiciu moral în funcție de cele constatate, instanța de recurs relevă că instanțele ierarhic inferioare cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, creând condiții obiective participanților la proces, just au ajuns la concluzia admiterii parțiale a cerinței cu privire la încasarea prejudiciului moral și au determinat mărimea compensației pentru prejudiciul cauzat lui Soloviov Anatoli în sumă de 20 000 lei ce ar constitui o satisfacție echitabilă a prejudiciului cauzat acestuia ca rezultat al neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Or, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Distinct de cele menționate, se constată a fi lipsită de suport critica recurentului Soloviov Anatoli în dezacord cu cuantumul prejudiciului moral acordat de către instanțele judecătorești inferioare, menționând că neîntreprinderea măsurilor adecvate pentru a executa hotărârea judecătorească irevocabilă o perioadă de timp exagerat de mare de către autoritățile statului Republicii Moldova constituie temei de încasare integrală a prejudiciului moral din contul bugetului de stat al Republicii Moldova.

În susținerea acestei opinii instanța de recurs reiterează că chiar dacă și se constată că o perioadă de timp, autoritățile responsabile de executare a hotărârii judecătorești, inclusiv și executorul judecătorească Doroftei Igor, nu au întreprins careva măsuri concrete, în vederea executării hotărârilor judecătorești irevocabile, instanței de judecată nu au fost prezentate probe care ar confirma că debitorul, ar fi deținut careva bunuri imobile sau mobile, care au fost înstrăinate în perioada în care se pretinde încălcarea termenului de executare, ori conturi bancare care au fost închise, decât cota-parte din bunul imobile situat în mun. Chișinău, bd. Moscovei 14/1, ap.89, pe care au fost aplicate măsuri de asigurare în modul corespunzător.

Pentru considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile declarate de către Soloviov Anatoli și Ministerul Justiției al RM și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de către Soloviov Anatoli și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015 și hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 01 aprilie 2015 în pricina civilă la cerea de chemare în judecată a lui Soloviov Anatoli împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Doroftei Igor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Mariana Pitic